

RECOAT

brengt het laatste nieuws in biobased grondstoffen

De laatste kennis over biobased grondstoffen efficiënt opdoen, kan binnenkort via RECOAT. Een project dat producenten en potentiële afnemers bijeen brengt. Doel: kennis over de mogelijkheden met biobased grondstoffen overdragen en ze ook concreet uitproberen in eigen producten. Het midden- en kleinbedrijf is nadrukkelijk uitgenodigd. “Ze zijn vaak de motor voor innovaties.”

TEKST: MARGA VAN ZUNDERT
FOTO'S: VVVF/WUR

JEROEN HAGMAN,
PROJECTLEIDER DUURZAAMHEID
(VVVF)

Deelname aan RECOAT >>

Hoe maak je grondstoffen voor verf, inkt, lijm en kit duurzamer? Jeroen Hagman, projectleider duurzaamheid bij de VVVF, ziet twee richtingen in de branches. Een deel legt de focus op het verlagen van de CO₂-voetafdruk door productieprocessen te optimaliseren, groene stroom in te zetten en leveranciers te laten bewegen. Het andere deel focust op vervanging van fossiele door plantaardige, hernieuwbare – biobased - grondstoffen. Hagman: “Het mkb is hierin goed vertegenwoordigd. Ze profileren zich daar ook mee.” Welke benadering het meest duurzaam uitpakt, is nog vaak voer voor discussie. Grondstoffen vormen een fors deel van de totale voetafdruk van een verf, inkt, lijm of kit, maar een biobased alternatief is niet per definitie duurzamer. Uit welk gewas of agroreststroom is de grondstof geproduceerd? Waar en hoe is dat gewas geteeld? Hoe is het land bewerkt? Slechts focussen op CO₂ of biobased is dan ook niet genoeg, minstens zo belangrijk: beschermt de coating lang en goed?

In 2050 moet Nederland klimaatneutraal en volledig circulair zijn, volgens Europese afspraken. De VVVF ondersteunt de bedrijven bij de transitie, zowel bij CO₂-verlaging als de inzet van nieuwe materialen, waaronder biobased. Hagman: “We hebben geen exacte cijfers over de huidige grondstofverhouding fossiel versus biobased in de branche, maar een beste schatting ligt rond de vijf tot tien procent biobased.”

RIAN RUHL
ONDERZOEKER SUSTAINABLE
PLASTIC TECHNOLOGY (WUR)

Snelle ontwikkelingen

Om de grondstofswitch te stimuleren en versnellen, organiseren Wageningen Food & Biobased Research, VVVF (verf en inkt) en VLK (lijm en kit) de komende anderhalf jaar het project RECOAT. Het expertisecentrum Materiaal en Energie Transitie (MNEXT) van Avans en Hogeschool Zeeland zijn er ook bij betrokken.

De hoofdmoot van RECOAT bestaat uit drie bijeenkomsten over biobased grondstoffen, vooral gericht op het midden- en kleinbedrijf. "Interactieve bijeenkomsten", vertelt Jacco van Haveren, projectleider van RECOAT en programmamanager Safe and Circular Biobased Products (bij Wageningen Food & Biobased Research). "We brengen leveranciers en gebruikers samen om de laatste kennis uit te wisselen en antwoorden te vinden op praktische vragen. Zo creëren we ook nieuwe netwerken." Maar vinden vraag en aanbod elkaar niet automatisch in een open economie? Van Haveren: "Grotere bedrijven hebben de arbeidskracht en middelen om zich in de laatste ontwikkelingen te verdiepen, de kleinere niet altijd. Terwijl het mkb doorgaans de drijvende kracht is achter innovaties; zij zijn vaak meer op de lange termijn gericht. En vergeet niet dat de ontwikkelingen in dit kennisgebied razendsnel gaan; er verschijnen telkens nieuwe producten en leveranciers op de markt. RECOAT biedt iedereen de gelegenheid om snel bijgepraat te worden én veel partijen te spreken."

Kip-ei vermijden

Van Haveren: "Een bekend obstakel in de grondstoftransitie is dat partijen op elkaar blijven wachten. De leverancier ziet productiemogelijkheden maar weet niet of er voldoende afnemers zijn. De verfproducent wil innoveren maar weet niet of en waar de juiste grondstoffen te verkrijgen zijn. RECOAT moet als match-maker werken."

Dat sluit ook nadrukkelijk aan bij de doelstellingen van de financier achter RECOAT: het valorisatieprogramma Kennis op Maat. Een initiatief van Wageningen University & Research en het Ministerie van LNV om wetenschappelijke kennis door te laten dringen bij het mkb. Voor de WUR betekent het programma niet

Op donderdag 26 september startten de VVVF en VLK samen met Wageningen Food & Biobased Research het project RECOAT. Op de kick-off bijeenkomst schetsten de sprekers de actuele stand van zaken in biobased grondstoffen voor verf, inkt, lijm en kit. Bedrijven kunnen hun kennis verdiepen door als deelnemer aan het RECOAT-project concreet aan de slag met de aangeboden biobased-monsters en ze te testen in de eigen producten.

Op weg naar een circulaire en CO₂-arme coatingsindustrie is de transitie naar duurzaam geproduceerde hernieuwbare grondstoffen een relevante route. Er is al veel kennis in de sector aanwezig, maar deelname biedt met name mkb-bedrijven de mogelijkheid om de laatste ontwikkelingen te leren kennen. Deelnemende leveranciers stellen monsters ter beschikking om concreet met eigen producten aan de slag te gaan. Vragen die aan bod komen zijn onder meer: welke biobased ingrediënten zijn er beschikbaar, welke functie kunnen ze hebben in coatings, en wat kan de impact zijn op de rest van de formulering?

Interesse in deelname? Stuur een e-mail naar info@vvvf.nl

alleen ontsluiting van hun kennis, maar ook input voor onderzoek. Projectmedewerker Rian Ruhl, onderzoeker Sustainable Plastic Technology (WUR): "Gesprekken en discussies bieden ons inzicht in welke richting de ontwikkelingen gaan. Wie is waarin geïnteresseerd? Welke kennis ontbreekt nog? Daar kunnen wij als onderzoekers mee aan de slag, maar het geeft ook de branche focus."

Historie met lijnolie

Voor harsen in decoratieve verven zijn er al volop biobased alternatieven. Logisch, omdat deze verven historisch al werden gemaakt op basis van lijnolie of andere plantaardige oliën. Maar met name in de watergedragen coatings is nog veel innovatie nodig voor de transitie. Het gaat onder andere

• Snel

• Accuraat

• Gebruiksvriendelijk

Met een aluminium precisie vlaktafel die 5 keer vlakker is dan glas, garandeert de **Elcometer 4340 Gemotoriseerde Filmaanbrenger** consistentie en herhaalbaarheid op verschillende substraten.

Meer weten?
Scan de QR-code om onze website te bezoeken!

BAUCH & MÜLLER WERBAGENTUR GMBH

with optional
UN APPROVAL

Maximum resource conservation – highest quality & safety

SCHÜTZ GREEN LAYER is our eco-friendly, next-generation packaging. Only high-quality SCHÜTZ recycle from our own global recycling programme is used to make the middle layer of the inner bottle, increasing the proportion of recycled plastic to as much as 68%. This allows us to conserve natural resources and further improve the CO₂ footprint of our packaging.

Find out more at www.schuetz-packaging.net

SCHÜTZ (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
Haven 0413
NL-4791 RT Klundert
Telefoon +31 168 334 600
info1benelux@schuetz.net
www.schuetz.net/benelux

‘Een bekend obstakel in de grondstoftransitie is dat partijen op elkaar blijven wachten. RECOAT moet als match-maker werken’

JACCO VAN HAVEREN,
PROJECTLEIDER RECOAT EN
PROGRAMMAMANAGER SAFE AND
CIRCULAR BIOBASED PRODUCTS (WFBR)

RECOAT gelegenheid voor één-op-ééngesprekken tussen afnemers en producenten en het uitwisselen van monsters voor ontwikkeling. Verschillende leveranciers hebben al toegezegd deel te nemen aan RECOAT. Grote, bekende agro-industrieën

om biobased alternatieven voor bindmiddelen, pigmenten, biociden en additieven.

Biobased grondstof is er overigens genoeg voor de verf- en coatingsector, stelt Van Haveren. “De hele sector zal straks naar schatting vijf of zes procent van het totale gebruik aan grondstoffen in de non-foodsector vragen.” Het gaat naast plantaardige oliën, vooral om grondstoffen gebaseerd op suikers. Die zijn te winnen uit bieten of tarwe, maar liever nog uit reststromen die geen beslag leggen op landbouwgrond. Lignine uit hout of houtachtige gewassen, maar ook de suikers, lijken interessante grondstoffen voor aromaten. Ruhl: “We kijken binnen RECOAT ook naar andere feedstocks en innovatieve reststromen. Denk bijvoorbeeld aan Kaumera, een soort polysaccharide dat uit rioolzuiveringsslib wordt gewonnen. Is het al commercieel beschikbaar? Wat is de verwachte schaal? Wat biedt dit nieuwe product aan kansen? Dat is allemaal kennis die nuttig is voor de hele branche.”

Marktleider

Doelgroep voor RECOAT zijn laboranten, R&D-medewerkers en chemisch onderlegde geïnteresseerden. Het programma is niet ‘volgetimmerd’, benadrukt Hagman. “De kick-off bijeenkomst op 26 september staat in het teken van een introductie. Ook maken we een inventarisatie van de vragen en kennis waar deelnemers naar op zoek zijn. Dat vormt de basis voor de verdiepende workshops daarna.”

Vragen over hoe duurzaam een bepaalde grondstof is of een discussie over greenwashing, passen binnen het project. “De CO₂-footprint van verschillende grondstoffen is uiteraard een belangrijk gespreksonderwerp”, zegt Ruhl. “We presenteren wat er op dat gebied aan data en rekenmethoden beschikbaar zijn. Maar RECOAT is geen onderzoeksproject; we gaan geen hele levenscyclusanalyses uitwerken.”

Naast kennisuitwisseling over biobased grondstoffen biedt

als Cargill, wereldwijd marktleider als het gaat om biobased grondstoffen voor de verfbranche. Maar ook CFBiochemicals dat biobased oplosmiddelen produceert op basis van levulinezuur uit houtachtige biomassa. Of de Nederlandse scale-up Chaincraft dat de productie van vetzuren uit reststromen van de voedingsindustrie zoals aardappelschillen, klokhuizen of koolstronken flink gaat uitbreiden.

Geheimen

Mooi kennisuitwisseling, maar ingrediënten zijn toch vaak het ‘geheim van de smid’, waar je als coatingproducent niet al teveel over kwijt wilt en plein public? Ruhl: “Het draait niet zozeer om details van bestaande recepturen, maar om het type verf of coating dat je maakt en of er al is nagedacht over het gebruik van deze of die alternatieven. Dat soort vragen.” Van Haveren: “Bedrijven doen soms ook een beetje overdreven geheimzinnig. Zodra je in een octrooidatabase kijkt, weet je in grote lijn wat er gebeurt. Je kunt juist veel leren van branche-genoten door uitwisseling van doelen en obstakels.”

De kennis in RECOAT zal worden vastgelegd en (online) verspreid, bijvoorbeeld in een boekje met de stand van zaken in biobased grondstoffen voor de coatingssector, via cursusmateriaal of een MOOC (massive online open course). Op de VVVF/VLK Coatings Innovatiedag in juni 2025 worden het projectverloop en de belangrijkste bevindingen gepresenteerd. De VVVF heeft inmiddels zo’n dertig aanmeldingen binnen van bedrijven en rekent op zo’n veertig. Hagman: “Iedereen is van harte uitgenodigd. Veel deelnemers en positieve evaluaties zijn voor mij de belangrijkste maatstaven voor het succes van RECOAT.” Ruhl: “Voor mij is het geslaagd als er duurzame relaties ontstaan tussen bedrijven die de grondstoffen kunnen aanbieden en mkb-bedrijven die dat willen afnemen. Mooi als dat dankzij RECOAT hand in hand gaat.”

The Perfect Mix

Eskens Process Solutions, Kwaliteit en Service

Sterke merken, een ervaren team en een efficiënte service
zijn de ideale mix voor een waardevol partnership

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

WAB

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS